

Metodologie II.

1. Metodologie – metody – metodika

Metodologie je věda o teoriích vědeckých metod (Hendl 2005, Janíček 2007, Ochrana 2009, Valoušek – Kubicová 2005). Zabývá se:

- formulací problému
- všestrannými analýzami problému
- tvorbou teorií a metod řešení problému
- formulováním a ověřováním hypotéz
- věcným prezentováním výsledků řešení problému
- formulováním nových poznatků

Nejobecnějším pojmem je pojem metodologie vědy. Předmětem jeho zkoumání je studie metod a vědeckých postupů. Metodologie vědy je nauka o metodách. Je teorií k výběru výzkumných metod a návodem jak vybrané metody (metodu) používat ve vědeckém zkoumání. *Znalost metodologie vědy patří k základní výbavě vědeckého pracovníka.* Umožňuje mu systémově se orientovat ve výzkumné práci, tak i patřičně rozumět interpretaci výsledků vědeckého výzkumu.

Přijatý způsob aktuálního vědeckého poznatku, který obsahuje zákony, teorii, aplikaci (metod) a instrumentaci (konkrétně metodiky) tvoří paradigma. Zjednodušený základní model paradigmatu je podle (Strauss – Gorbinové (1999) formulovaný:

Příčinné podmínky (A), jev (B) , kontext (C) , intervenující podmínky (D) , strategie jednání a interakce (E), následky (F).

Je to všeobecný model (základní koncept), který vychází z historie a tradice vědeckého výzkumu. Jaké je a zda vůbec je formulované základní paradigma v kinantropologii? Olejář, Baláž, Ryba (1998) stanovili paradigmatickou determinaci kinantropologického výzkumu: **Podnět (P), stav (S), výkon (Vp, SV-max) a čas (t).** Tyto pojmy definují pohyb jako kvalitu i kvantitu. Uvedený model je vhodný pro část kinantropologického výzkumu. Problematický je při zkoumání některých společenských problémů sportu (sociologie). Specifickou paradigmatu pro aplikovanou pohybovou aktivitu (APA) prezentovala Válková (2010). Obsahuje 3 S: **Seznámení / rehabilitace (S), schopnosti / relativní výkon (S), soutěžení / absolutní sportovní výkon (S).** Každé paradigma v konkrétní oblasti vědy se průběžně vyvíjí, upřesňuje v procesu získávání a ověřování nových poznatků výzkumu.

Vědecká metoda je základní nástroj, způsob, ucelený postup, kterým realizujeme objektivní zkoumání daného problému tak, abychom dosáhli výzkumný cíl. Je to souhrn pojmů, nástrojů a pravidel, které patří k základnímu vybavení každé oblasti vědy.

Metody zjednodušeně řečeno jsou nástroje, prostřednictvím kterých výzkumník vytváří strategii výzkumu. Vědecká metoda získávání poznatků je založená na určení problému, stanovení hypotéz (vědeckých otázek), návrhu řešení problému, realizace systematického sledování – sběru a analýze dat, interpretace výsledků, formulování závěrů a je nástrojem ke zkoumání daného jevu, předmětu. Je to způsob aplikace postupu tak, abychom dosáhli stanovený výzkumný cíl. Použití metody při vědeckém zkoumání předpokládá poznat postup, jak tuto metodu použít. Tento postup má prvky záměrnosti (vztahuje se k výzkumnému cíli) a systematickému přístupu (metoda je uplatňovaná v rámci teoretického zdůvodnění postupu). Východiska k zdůvodnění postupu dává metodologie.

Metodologie má klíčové místo pro zaměření vědeckého zkoumání pro volbu vědeckých výzkumných metod (Hendl, 2005).

Metodika vychází z vědeckých metod a určuje konkrétní postup realizace jednotlivých kroků výzkumného procesu. Vychází z vědeckého poznání a empirické zkušenosti. Ve vědecké praxi používáme i metodiku. Metodika nepatří do oblasti metodologie. Metodika výzkumné práce je postup, návod („recept“) jak v praxi postupně realizovat výzkumné procedury vztahující se k realizaci výzkumného cíle. Metodický postup můžeme formálně vyjádřit např. ve vývojovém diagramu nebo jiném formalizovaném schématu.

1.1 Definování kritérií a dělení vědeckých metod

Vědecké metody můžeme klasifikovat, členit podle rozličných kritérií. Vědecké metody reprezentují dané (určité) metodologické zaměření, směřování výzkumu. Jejich smyslem je úspěšně realizovat výzkumný cíl. Stanovení metodologie v podstatné míře určuje volbu výzkumných metod. Když máme ujasněný předmět zkoumání, výzkumné cíle, je potřebné určit strategii zaměření výzkumu a vybrat optimální výzkumné metody, prostřednictvím kterých budeme postupně řešit daný výzkum. Výzkumné metody vybíráme na základě převážně zaměřeného výzkumu. Výzkum takto můžeme rozdělit převážně na empirický, teoretický, smíšený, případně jiný.

1.1.1 V empiricky zaměřeném výzkumu se používají metody, kterými získáváme nové originální, konkrétní údaje (zkušenosti). Mezi základní metody empiricky zaměřeného výzkumu patří pozorování, měření a experiment. Empirické metody jsou založené na získávání zkušenosti, kdy danou zkušenost je možné získat přímo výzkumníkem nebo mohou být získané zprostředkovaně prostřednictvím použití přístrojů. Při použití přístroje může vzniknout závažný metodologický problém týkající se interpretace získaných výsledků. Nesmíme tu zapomenout za jakých měřících nebo experimentálních podmínek byly informace získané. Tyto podmínky musíme zahrnout do vědecké výpovědi. Vědecká výpověď je v tomto případě relativní.

Pozorování je metodou, kdy potřebné informace získáváme bezprostředním smyslovým náhledem. Vědecké pozorování má charakter systematického shromažďování empirického materiálu. Od běžného pozorování se odlišuje cílevědomostí, organizovaností a plánovitostí. Cílem pozorování je popis problému a z něho vyvedená interpretace problému. Pozorování je výběrovým vnímáním, při kterém zaměřujeme pozorovací aktivity na výběr faktorů. Realizuje se v procesu věcného izolování zkoumaného jevu tak, abychom eliminovali všechny rušivé faktory. Při přímém pozorování mohou být výsledky subjektivně ovlivněné samotným pozorovatelem. Toto můžeme eliminovat při zprostředkovaném pozorování prostřednictvím přístrojů.

Pozorování je možné rozdělit podle:

- rozsahu (tematické, problémové)
- obsahu (orientační/předběžné, základní/standardizované)
- formy (vnitřní/sebepozorování, vnější)
- anonymity (skryté, otevřené)
- času (nepřetržité, přerušované, jednorázové, longitudinální)

Záznam pozorování může tvořit:

- protokol (písemný záznam, grafický záznam, schéma)

- tabulka
- audiozáznam
- videozáznam, fotografie

Měření je metoda, kterou kvantitativně porovnáváme sledované vlastnosti podobných objektů. Má charakter specifického statistického procesu a obsahuje tři základní postupy:

- počítání (pořadové určení jednoznačných vztahů mezi zkoumanými prvky, procesy)
- škálování (uspořádání zkoumaných prvků, stavů a vztahů do skupin, tříd podle určeného kritéria, znaku. Třídění vypovídá o stupni rozvoje daného znaku, ne však o jeho velikosti)
- vlastní měření (určování parametrů sledovaných prvků, procesů na základě standardních jednotek měření prostřednictvím měřících prostředků a přístrojů)

Experiment je metoda, kde záměrně působíme na zkoumanou skutečnost. U experimentu hledáme odpověď na sledovaný problém, obvykle prostřednictvím ověření hypotézy. Experimentem zkoumáme jevy, procesy cílevědomým vstupem do jejich výskytu, průběhu. Výzkumník záměrně mění nezávislé proměnné a sleduje jejich vliv na závislé proměnné. Systematicky pozoruje a měří objekt zkoumání (závisle proměnnou) a mění ho prostřednictvím experimentálních činitelů (nezávisle proměnných) V průběhu experimentu kontroluje podmínky působení podnětů, zjišťuje, které ze stanovených podnětů jsou příčinou pozorovaných změn, izoluje vliv jiných, neexperimentálních podnětů, které by mohli ovlivňovat průběh a výsledek experimentu. Základní hypotézou (předpokladem) experimentálního výzkumu je, že vliv experimentálního činitele bude na závisle proměnnou významně odlišný v porovnání s vlivem kontrolního činitele. Ve sportu využíváme metodu experimentu nejčastěji v těchto formách:

- **postupný jednoskupinový časově nesouběžný experiment.** Je to situace, kdy na sledovaný soubor působí určitý čas daný experimentální činitel. V dalším časovém období výzkumník vynechá, vyloučí působení tohoto činitele. Cílem je zjišťování změn vyvolaných experimentálním činitelem na jednom sledovaném souboru.
- **souběžný, nejčastější dvojskupinový (i víceskupinový) experiment.** Je to klasický experiment, při kterém ve stejném čase působí na experimentální soubor daný experimentální činitel a na kontrolní soubor ne (při dvojskupinovém experimentu). Při víceskupinovém experimentu působí na experimentální soubory ve stejném čase, rozdílně experimentální činitelé, které na kontrolní soubor nepůsobí. Cílem je zjišťování vlivu experimentálního činitele v reálném čase.
- **zkřížený experiment.** Je to kombinace postupného a souběžného experimentu, kdy se v jednom časovém období kontrolní soubor změní na experimentální v dalším časovém období sledování a naopak.

Pokud výzkumník v experimentu nedokáže zabezpečit rozdělení probandů (souboru) do experimentální a kontrolní skupiny náhodným výběrem, hovoříme o **kvazi-experimentu**. Často realizovaným druhem výzkumu v kinantropologii je **retrospektivní výzkum**.

Výzkumník v něm nezasahuje do průběhu působení nezávislé proměnných na závisle proměnnou. Až po sledovaném období dodatečně zjišťuje, hodnotí jejich vliv. Retrospektivní výzkum se uplatňuje např. ve sledování průřezových a vývojových změn motorické výkonnosti, případně v zjišťování struktury sportovního výkonu. Retrospektivní výzkum má mnoho výhod (organizaci, širokospektrální zaměření, krátkost trvání apod.), ale nevýhoda je v nedostatečné kontrole podmínek a možných mimo experimentálních vlivech. Z hlediska důkazů se považuje za méně objektivní jako např. experimentální výzkum. Někteří autoři ho naproti tomu považují za určitý druh experimentu.

Mezi empirické metody dále patří:

- případová studie (kazuistika)
- dotazník
- rozhovor
- historická metoda

Případová studie vytváří individuální charakteristiku sportovce s podrobnou anamnézou, popisem vývoje výkonnosti, změnami stavů (vyjádřených pomocí motorických, fyziologických, psychologických, biochemických a jiných diagnostických postupů), které ovlivňují změny tréninkového zatížení a hledají se mezi nimi paralely. Kazuistické přístupy se uplatňují hlavně ve výzkumu a v řízení tréninkového procesu a často tvoří podklad pro výzkumnou hypotézu. Využívají se např. ve vrcholovém sportu, kde sportovec představuje jedinečný systém s individuálními předpoklady a individuálními adaptačními změnami na tréninkové zatížení.

Dotazník je metoda na hromadné a poměrně rychlé zjišťování informací o vědomostech, názorech nebo postojích tázaných osob k aktuální nebo potenciální skutečnosti. Obsahuje určující a eliminační otázky – uzavřené, polouzavřené a otevřené, otázky alternativní a škálové. Může být anonymní a neanonymní.

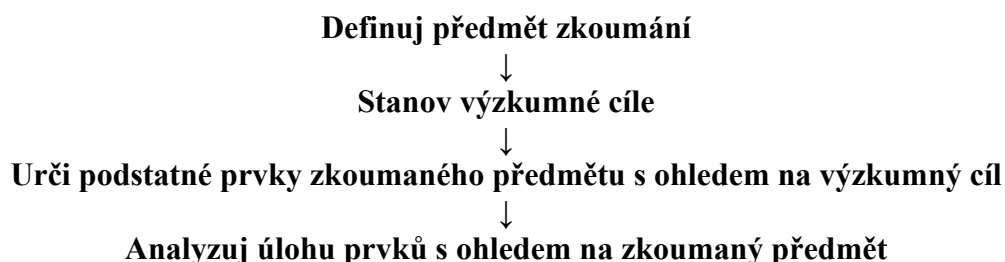
Rozhovor (interview) může být řízený (standardizovaný), volný (nestandardizovaný).

Projekční metody popisují představy vlastní budoucnosti, životních cílů, ap.

Historická metoda umožňuje studium dobových dokumentů (knihy, noviny, životopisy...). Také studium tréninkových deníků, záznamů ze soutěží, ročenek, historických tabulek sportovní výkonnosti apod.

1.1.2 V teoreticky zaměřeném výzkumu se používají univerzální metody, prostřednictvím kterých myšlenkovými operacemi ověřujeme, vysvětlujeme vztahy, závislosti mezi známými poznatky. Univerzálními metodami výzkumník vždy pracuje při analýze problému, stanovování hypotéz, výzkumných otázek, v diskuzi a při formulování závěrů výzkumu. Mezi univerzální teoretické metody patří analýza, syntéza, indukce, dedukce, analogie, porovnávání, specifikace, modelování, generalizace, abstrakce (Ochrana, 2009).

Analýza je myšlenková metoda, v které výzkumník rozkládá sledovaný celek na jeho jednotlivé části, prvky. Cílem analýzy je vysvětlit sledovaný problém detailním přezkoumáním jeho části. Schéma metodického postupu při použití metody analýz:

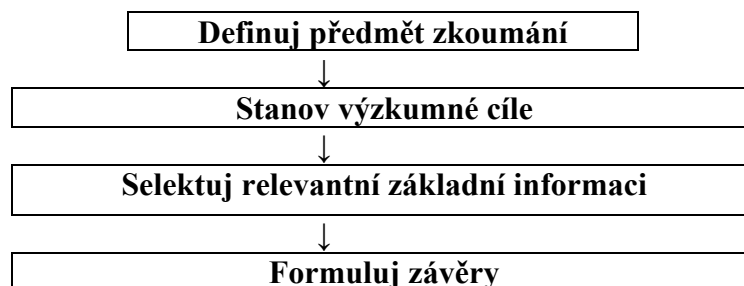

Na úvod analýzy definujeme výzkumný předmět a výzkumné cíle. Výzkumný předmět definuje zkoumaný problém jako celek. Výzkumný cíl určuje výzkumnou činnost na podstatné prvky, které s ohledem na zkoumaný předmět považujeme za klíčové. Volba zkoumaných prvků závisí na výzkumníkovi (např. na jeho erudici, zkušenosti) a zároveň na povaze předmětu zkoumání výzkumných cílů, které prvky vyčlení jako předmět analýzy.

Analýza vyúsťuje v následném detailním přezkoumání prvků a jejich vlivu na celek, resp. v přezkoumání vztahů závislosti mezi různými veličinami zkoumaných jevů. Na základě analýzy jsou potom obvykle metodou syntézy formulované syntetické závěry.

Syntéza je metodou, kterou na základě vycházejících zjištění (ve formě pojmů a tezí) formulujeme závěry. Postupujeme tedy opačně (od části k celku), než jak v případě analýzy.

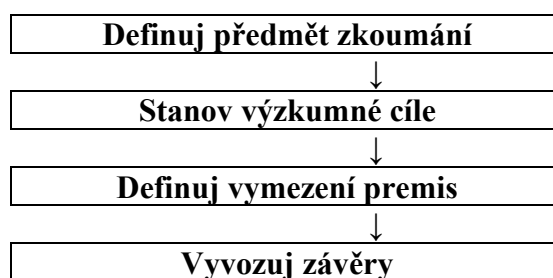
Schéma metodického postupu při syntéze:

V úvodu syntetické metody definujeme předmět zkoumání a výzkumné cíle. Ve výzkumném cíli máme formou činnostně definovaného cíle (případně objektivně definovaného cíle) stanovené základní směry a výstupy, které má metoda syntézy při daném výzkumu přinést. Naplnění cílů předpokládá umět vymezit z dostupné množiny informací získaných např. na základě předcházejícího použití metody analýzy, tzv. základní informace. Základní informací se rozumí relevantní informace, která je podstatná pro formulaci syntetických závěrů. Výběr základní informace je ovlivněn jak objektivními faktory, tak i faktory subjektivními. K objektivním faktorům patří např. dostupné informační zdroje (historické dokumenty, statické analýzy, výpovědi aktérů atd.).

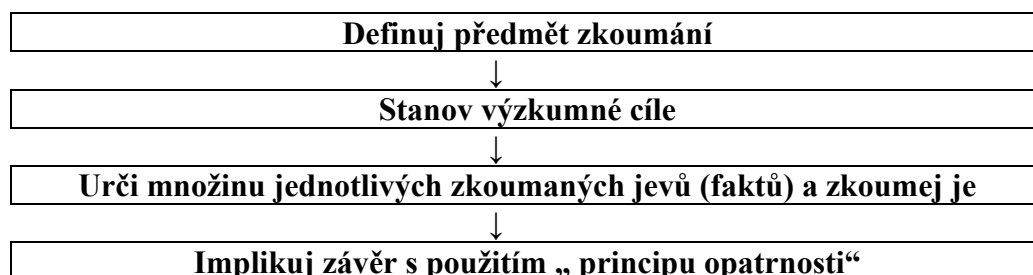
K subjektivním faktorům zařazujeme obzvlášť vědeckou erudici a zkušenost vědce najít, selektovat a vybrat z množiny dostupných informací takovou, která odpovídá kritériím základní informace. Tím získáváme relevantní informaci (ve formě údajů, pojmů, tezí), na základě které formulujeme závěry.

Dedukce patří mezi logické metody. Je to druh úsudku, kdy z premis (ověřených poznatků), při použití stanovených postupů dospějeme k novému závěru (poznatku). Při dedukci postupujeme od všeobecného k jednotlivému. Schéma metodického postupu při použití dedukce:

Úvodem metody dedukce definujeme předmět zkoumání a výzkumné cíle. Smyslem je formulovat nový výrok (tvrzení, závěr), na základě logického úsudku z už známých pravdivých tvrzení - logických soudů (premis, poznatků), z kterých vycházíme. Platí, že nově formulovaný závěr je nepochybný. Nepochybností závěru se dedukce podstatně liší od indukce, kde vyvozený závěr je jen pravděpodobný. Premisy v rámci dedukce nepodléhají empirickému ověřování.

Další logickou metodou je **indukce**. Je to zkoumání jednotlivých událostí (faktů), na základě kterých se potom vyvozuje všeobecně platný závěr. Metoda indukce je základem pro výstavbu induktivní stavěné teorie. Při indukci použijeme schematický postup:

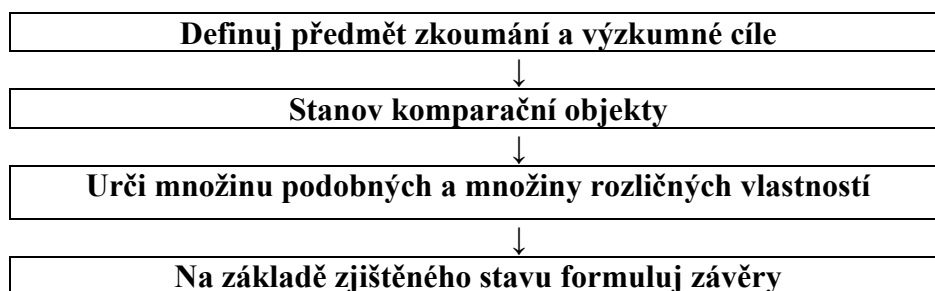

V prvních krocích definujeme předmět zkoumání a výzkumné cíle. S ohledem na obsah a strukturu předmětu zkoumání a se zřetelem na výzkumné cíle vymezíme potencionální množinu jednotlivých jevů, které budou zkoumané. Zkoumaný jev zahrnutý do procesu induktivního zkoumání se stává faktem. Fakt je jednotlivá událost, o které na základě empirického zkoumání formulujeme určitou větu. Z empiricky ověřeného obsahu jednotlivých vět potom formulujeme pravděpodobný závěr. Indukce je totiž ve většině případů indukcí neúplnou, založenou na zkoumání vymezeného počtu jevů. „Vědecké zákony“ jsou však univerzální (všeobecné) tvrzení. Proto vyslovené závěry nemají charakter kategorických, ale hypotetických tvrzení.

Metoda analogie je metodou, při které hledáme totožnost vztahů mezi zkoumanými jevy. Ze znalosti jednoho člena a vztahu mezi dvěma jinými, usuzujeme o členovi čtvrtém. V tomto požadavku se analogie liší od jednoduché podobnosti. Metoda analogie nachází svoje uplatnění při tvorbě modelů.

Model je materiální nebo myšlenkovou reprodukcí reálné skutečnosti. Model je určitou zjednodušenou ideální reprodukcí skutečnosti, která za definovaných podmínek reprodukuje zkoumaný objekt a zastupuje ho ve vědecké komunikaci tak, abychom lépe pochopili zkoumané souvislosti. Model tak umožňuje vysvětlení, resp. predikci zkoumaného problému. Při interpretaci výsledků vědeckého zkoumání je nutné brát do úvahy podmínky fungování modelu, resp. zjednodušující předpoklady, na kterých je fungování modelu postavené. Tato skutečnost se promítá do relativity závěrů, kde se vyslovované tvrzení vztahují k podmínkám fungování modelu.

Další všeobecnou vědeckou metodou je **metoda analogie - porovnávání**. Je založená na takových operacích, kde zkoumáme podobnosti a rozdíly mezi zkoumanými jevy. Při metodě porovnávání postupujeme podle schématu:

V prvním kroku definujeme předmět zkoumání a výzkumné cíle. Všeobecně řečeno, předmět zkoumání je objekt, který budeme porovnávat s jiným objektem. K porovnání následně definujeme výzkumné cíle. V nich formulujeme cílové stavy, které se vztahují k porovnávaným předmětům.

Metoda generalizace nebo metoda zevšeobecnění je takovým druhem vědecké metody, kde informace o jednotlivém jevu vztahujeme na celou třídu jevů, resp. z užší skupiny na skupinu širší. Ze zjištění daného jednotlivého jevu přisuzujeme zjištěné vlastnosti širší skupině.

Generalizace souvisí s abstrakcí. **Metoda abstrakce** je metodou, která je založená na procesu abstrahování (odhlédnutí) od odlišnosti, zvláštnosti a jedinečnosti. Cílem abstrakce je vymezit všeobecné a podstatné vlastnosti a vztahy a fixovat je v pojmech, ve všeobecných a abstraktních myšlenkách.

Další klasifikace může být založená na vysvětlení resp. výkladu výzkumného problému. Na základě tohoto kritéria vymezujeme metody explanační a interpretační. Mezi **explanační metody** patří už uvedené empirické a teoretické metody, kterými výzkumník vysvětluje výsledky zkoumaných jevů.

Interpretačními metodami popisujeme výsledky výzkumu. Patří sem hlavně narativní (vyprávění) a hermeneutické (porozumění textu) metody. Kromě všeobecně používaných metod se mohou používat v jednotlivých vědních oborech **jedinečné, specifické metody** charakteristické pro daný obor (např. dynamická a kinematická metoda zkoumání pohybové činnosti v kinantropologii).

1.2 V kinantropologii je frekventované dělení metod na **kvantitativní a kvalitativní**.

Kvantitativní metody se opírají o dedukci (teorie – formulace hypotéz – pozorování – testování hypotéz – interpretace a zevšeobecnění). Vycházejí z teorie a předpokládají **projekt výzkumu**.

Kvalitativní metody se opírají o **indukci** (pozorování – zjišťování pravidelnosti – závěry – teorie). Jsou to **nenumerické výzkumy** a jejich interpretace. Cílem je popsat význam získaných informací (narrativní metody).

Kvantitativní přístup testuje **formulované hypotézy**. **Kvalitativní postup je formuluje**, resp. vytváří nové teorie.

Kvantitativními metodami se realizují výzkumy:

- a. popisné

- b. příčinně komparativní
- c. korelační
- d. experimentální
- e. retrospektivně experimentální

Kvalitativními metodami se realizují výzkumy:

- a. případové studie
- b. analýza dokumentů
- c. biografický výzkum
- d. etnografický terénní výzkum
- e. akční a kritický výzkum
- f. evaluace

Kvalitativní metody popisují a interpretují sociální nebo individuální problémy člověka. Jejich podstatou je vytvoření komplexního, holistického (k celku se vztahujícího, celostního vnímání problému). Důraz se klade na způsob, jakým lidé interpretují jevy sociálního světa a svoje zkušenosti. Kvalitativní metody využívají induktivní logiku. Na začátku výzkumného procesu je pozorování, sběr dat. Výzkumník v nich hodnotí jejich pravidelnost a význam. Potom formuluje předběžné závěry, závěrem výzkumu mohou být nově formulované hypotézy, nebo nová teorie (Disman, 2005).

Kvalitativní výzkum vychází z podoby empirických dat, majících podobu textu, měkkých dat, získaných hloubkovým rozhovorem, nestrukturovaným pozorováním a studiem dokumentů. Data se analyzují kvalitativními metodami, které zohledňují jejich tvar a původ. Kvalitativní metody se používají k odhalení a porozumění tomu, co je podstatou jevů, o kterých toho ještě moc nevíme. Mohou být použité k získání nových názorů na jevy, o kterých už něco víme (Miovský, 2006). V neposlední řadě mohou kvalitativní metody pomoci získat o jevu detailní informace, které se kvalitativními metodami těžko podchycují. Porozumění je rekonstrukce toho, jak někdo druhý přepojuje skutečnosti pomocí nimi uznávaných zákonitostí, aby vyřešil svůj problém. Vysvětlení znamená přepojení události pomocí námi uznávaných zákonitostí, teoretických konceptů.

Logika kvantitativního výzkumu je deduktivní. Na začátku je problém existující buď v teorii, nebo sociální realitě. Tento problém je vyjádřený v hypotézách, které jsou základem pro výběr proměnných. Získané data jsou použité pro testování hypotéz. Realizačním výzkumem kvantitativního výzkumu je soubor přijatých, nebo zamítnutých hypotéz. Kvalitativní a kvantitativní výzkum jsou vzájemně komplementární (Hendl 2005, Punch 2008).

1.2.1 Charakteristiky kvantitativního výzkumu.

Kvantitativní výzkum spočívá v návrhu testu pro potvrzení nebo zamítnutí hypotézy, nebo nějakého tvrzení. Test hypotézy musí určit, jestli je v dané situaci pravdivá a zda je možné ji zevšeobecnit pro další situace. Model uvažování v kvantitativních studiích tvoří tyto lineárně propojené postupy:

Průběh výzkumu

Teorie (analýza problémů)
Stanovení hypotézy
Sběr dat, informací
Analýza dat, informací
Výsledky

Použité metody

dedukce
operacionalizace
operacionalizace
statistické zpracování
interpretace

1.2.2 Charakteristiky kvalitativního výzkumu

Otevřenost

- Ke zkoumaným osobám, včetně jejich zvláštností
- K použitým metodám
- K tvorbě plánu, kdy se hypotézy dotvářejí během výzkumu

Zahrnutí subjektivity

- Identifikace výzkumníka se zkoumaným jevem, tento postoj se má vyznačovat kritickou a dialektickou distancí

Procesuálnost

- Sociální procesy a komunikace mají procesuální charakter, jeho prvky se mění (metody, způsob interpretace výzkumníka apod.)

Reflexivita

- Interpretativní porozumění, schopnost reagovat na nové nečekané momenty.

Zaměření na případ

- Pozornost jednotlivým případům, podrobný popis, jejich pomocí se navrhuje teorie, které se jimi také přezkoušejí.

Historicita a kontextuálnost

- Všechny závěry se musí validizovat pro daný časový kontext

Problematizace determinovanosti

- Determinismus je určovaný interpretací člověka. Určitý systém, způsob, je nutné brát jako dohodnutý, v kterém se lidé kontinuálně vzájemně dorozumívají o svých záměrech a očekáváních.

Rozdíly mezi kvantitativním a kvalitativním typem výzkumu

Kvantitativní:

Nomotetický (na zevšeobecnění)
Přírodovědný
Laboratorní
Deduktivní
Partikulární
Explanativní (vysvětlující)
Ahistorický

Kvalitativní:

Idiografický (zam. k zvláštnímu)
Společenskovední
Terénní
Induktivní
Holistický (vztahující se k celku)
Explorativní (zjišťující)
Historický

Vysvětlující
Tvrdé metody
Měření
Náhodný výběr
Chování

Hledající smysl
Měkké metody
Popis
Zaměřený výběr
Prožitek, jednání

Přednosti kvantitativního výzkumu	Nevýhody kvantitativního výzkumu
<ul style="list-style-type: none"> - testování a validizace teorií - je možné zevšeobecnit na populaci, výzkumník může zapomenout na fenomény - výzkumník může konstruovat situace tak, že eliminuje působení rušivých vlivu a dokázat vztah příčina – účinek - relativně rychlý a přímočarý sběr dat - poskytuje přesná numerická data - relativně rychlá analýza dat (využití počítačů) - výsledky jsou relativně nezávislé na výzkumníkovi - je užitečný při zkoumání velkých skupin 	<ul style="list-style-type: none"> - kategorie a teorie použité výzkumníkem nemusí odpovídat lokálním zvláštnostem, protože se soustředí jen na určitou teorii a její testování a ne na rozvoj teorie - získaná znalost může být příliš abstraktní a všeobecná pro přímou aplikaci v místních podmínkách - výzkumník je omezený redukováným způsobem získávání dat

Přednosti kvalitativního výzkumu	Nevýhody kvalitativního výzkumu
<ul style="list-style-type: none"> - získává podrobný popis a vzhled při zkoumání jedince, skupiny, události, fenoménu - zkoumá fenomén v přirozeném prostředí - umožňuje studovat procesy - umožňuje navrhnout teorie - dobře reaguje na místní situaci a podmínky - hledá lokálně (idiografické) příčinné souvislosti - pomáhá při počáteční exploraci fenoménu 	<ul style="list-style-type: none"> - získaná znalost nemusí být zobecnitelná na populaci a do jiného prostředí - je těžké dělat kvantitativní predikce - je těžké testovat hypotézy a teorie - analýza dat a jejich sběr jsou často časově náročné etapy - výsledky jsou lehce ovlivnitelné výzkumníkem a jeho osobními preferencemi

ROZDÍL MEZI KVANTITATIVNÍMI A KVALITATIVNÍMI METODAMI

Kvantitativní

Definitorické určení proměnných

Exaktní vytyčení problémů
vyplývající z současných analýz

Důraz na spolehlivost nástrojů

Použití kvantitativních metod

Kvalitativní

Tvorba definice v průběhu výzkumu

Bez vytyčení problému

Důraz na reliabilitu závěrů

Narativní popisy výzkumných procedur

Matematicko-statistické zpracování
výsledků

Myšlenkové a logické metody zpracování údajů

Striktní verifikace hypotéz

Narativní shrnutí výsledků

Analytický přístup

Holistická deskripce jevů

Záměrná manipulace jevů a procesů

Snaha o kontinuitu jevů – o nenarušení dějů